

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1727/2019
28.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Миле Ромчевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за општу логистику, Дирекција за услуге стандарда ВУ „Дедиње“ из Београда, коју заступа Војно правобранилаштво, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4172/18 од 05.12.2018. године, у седници већа одржаној 28.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4172/18 од 05.12.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 2004/17 од 04.06.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражено да се утврди да је повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација у области рада, на тај начин што тужили није исплаћена једнократна новчана помоћ на основу четири појединачне одлуке Министарства одбране РС – Сектор за буџет и финансије, и то дана 25.01.2013. године, тако што није извршена исплата по одлуци СБИФ бр. 78-8 од 24.01.2013. године, дана 17.02.2017. године није извршена исплата по одлуци истог органа од 11.07.2013. године, дана 03.10.2013. године извршена је дискриминација неисплатом по одлуци истог органа, дана 25.12.2013. године неизвршењем исплате по одлуци наведеног органа донете 23.12.2013. године, као неоснована. Ставом другим изреке, обавезана је тужила да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4172/18 од 05.12.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка,

погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код тужене као цивилно лице у Војној установи „Дедиње“. Закључцима Владе Републике Србије 05 бр. 121-3766/2013-2 од 24.01.2013. године и од 20.12.2013. године одобрена је исплата једнократне новчане помоћи професионалним припадницима Војске Србије који су у служби на дан 15.01.2013. године, односно 30.11.2013. године и одређено да ће износ и критеријуме за исплату ове помоћи бити утврђен посебном одлуком министра одбране. Тужила се у тужби позива на четири Одлуке министра одбране, донете током 2013. године, којима је одобрена исплата једнократне новчане помоћи и то: професионалним припадницима Војске Југославије који су били у радном односу на неодређено време или на одређено време на дан 15.01.2013. године и који су остварили право на плату са додацима за децембар 2012. године, односно накнаду плате због породилског одсуства, неге детета и посебне неге детета, накнаду због привремене спречености за рад дуже од 30 дана и лицу које ради скраћено радно време (инвалид). Тужили, као и другим запосленима у ВУ „Дедиње“, није исплаћена једнократна новчана помоћ на основу наведених Одлука министра одбране из 2013. године, па сматра да је дискриминисана у односу на професионалне припадника Војске Србије.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев.

Појам дискриминације односно дискриминаторског поступања одређен је чланом 2. став 1. тачка 1. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, бр. 22/09). Одредбом члана 5. истог закона прописано је да су облици дискриминације непосредна и посредна дискриминација, као и повреда начела једнаких права и обавеза, позивање на одговорност, удруживање ради вршења дискриминације, говор мржње и узнемиравање и понижавајуће поступање. Одредбом члана 6. Закона о забрани дискриминације прописано је да непосредна дискриминација постоји ако се лице или група лица, због његовог односно њиховог личног својства у истој или сличној ситуацији, било којим актом, радњом или пропуштањем, стављају или су стављени у неповољнији положај или би могли бити стављени у неповољнији положај, а чланом 7. истог закона прописано је да посредна дискриминација постоји ако се лице или група лица, због његовог односно њиховог личног својства, ставља у неповољнији положај актом, радњом или пропуштањем које је привидно засновано на начелу једнакости и забране дискриминације, осим ако је то оправдано законитим циљем, а средства за постизање тог циља су примерена и нужна. Одредбом члана 16. став 1. истог закона, поред осталог, прописано је да је забрањена дискриминација у области рада, односно нарушавање уживања под једнаким условима свих права у области рада.

У току поступка, утврђено је да је Војна установа „Дедиње“ војнодоходовна установа која обавља производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити и налази се у процесу трансформације, што је регулисано Уредбом о трансформацији војних установа које обављају производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити и о правима и обавезама цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама („Службени гласник РС“, бр. 58/08, 94/09 и 10/13). Директор ВУ „Дедиње“, на основу одредбе члана 15. став 1. тачка 22. Правилника о војним установама које послују по принципу стицања и расподеле дохотка („Службени Војни лист“, бр. 5/86 и 31/91) и указане потребе, односно могућности, донео је интерну наредбу број 2846-4 од 23.12.2012. године о исплати једнократне солидарне помоћи свим лицима у нето износу од 3.000,00 динара, те да ову солидарну помоћ нису остварили припадници Војске Србије и Министарства одбране у својству професионалних војних лица, војних намештеника и војних службеника, с обзиром да је исплата вршена из средстава које је установа остварила пословањем.

По оцени ревизијског суда, правилан је закључак нижестепених судова да нема дискриминаторског поступања тужене према тужили као цивилном лицу, будући да се Одлуке Министарства одбране из 2013. године односе на једнократну новчану накнаду за професионална лица у војној служби, али не на цивилна лица у служби Војске Србије. Дискриминација или дискриминаторно поступање представља неоправдано неједнако поступање у истој или сличној ситуацији по основу неког личног својства. За постојање дискриминације потребно је да се лице које тражи заштиту због дискриминације налази у упоредивој (аналогној) или битно сличној ситуацији у односу на друга лица, па ако се не налази у таквој ситуацији, дискриминације нема. У конкретном случају, тужила није у истој ситуацији са осталим припадницима Војске Србије и Министарства одбране, с обзиром да је распоређена у својству цивилног лица у војнодоходовној установи, која послује по принципу стицања и расподеле добити, да ступањем на снагу Закона о Војсци Србије, сходно одредби члана 194. став 1, није стекла статус војног службеника или војног намештеника, а за разлику од осталих припадника Војске Србије задржала је сва права и по Закону о војсци до окончања процеса трансформације доходне установе, те да се право на исплату плате, накнаде и других примања остварује по прописима којима се уређује пословање тих установа. Дакле, између тужиле и запослених професионалних војних лица, на које тужила указује као на лица у односу на која је дискриминисана, постоје суштинске правне и фактичке разлике, због којих се они не налазе у упоредивој ситуацији. Наводи тужиле да је дискриминисана по основу радног ангажовања у Војнодоходовној установи „Дедиње“ се не могу сматрати дискриминацијом, јер тужила током поступка није учинила вероватним да јој је једнократна новчана помоћ ускраћена због неког њеног личног својства, већ због тога што је запослена као цивилно лице у конкретној доходовној установи, а по оцени ревизијског суда радно ангажовање тужиле у Војнодоходовној установи „Дедиње“ не може се сматрати личним својством.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић